

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

[www.philosophical-research.org](http://www.philosophical-research.org)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α. ΠΙΕΡΡΗΣ

**ΥΑΚΙΝΘΙΑ 2018, ΣΠΑΡΤΗ**

**Παρασκευή, 13, Σάββατο, 14**

**και Κυριακή, 15 Ιουλίου 2018**

# ΥΑΚΙΝΘΙΑ 2018, ΣΠΑΡΤΗ

## *Τριπλή εορτή Λόγου και Αισθήσεων*

Το καλοκαίρι η Σπάρτη εόρταζε την αιωνιότητα του κάλλους που πραγμάτωνε. Μια σειρά τριών μεγάλων και τελείων εορτών, όλων στο αγλαό όνομα του Απόλλωνος, σταματούσε βιωματικά τον χρόνο, ώστε να επιδειχθεί η ακμή της «ωραίας» ύπαρξης και να διατρανωθεί η χαρά της πλήθουσας ζωής. Γέμιζε το θέρος από «τέλος». Και το ανθρώπινο Είναι εβίωνε την ιδέα του πραγματικώτερη από το πραγματικό.

Πρώτη στην σειρά, τον πρώτο μήνα του έτους και του καλοκαιριού, ήταν τα Υακίνθια. Αυτήν γιορτάζουμε πρώτα το τρίημερο που μας έρχεται. Θα ακολουθήσουν οι Γυμνοπαιδιές και Τα Κάρνεια.

**Παρασκευή, 13 Ιουλίου, 8.30 μ.μ.**

Ομιλία μου με θέμα:

*Απόλλων και Υάκινθος, Διόνυσος, Αλεξάνδρα και Αγαμέμνων*

*στις Αμύκλες.*

**Θρησκευτικότητα και Τρόπος Βίου στην «ολβίαν Λακεδαίμονα»**

\*\*\*

Και αυτήν την φορά η εορταστική συνάντηση και ομιλία, σε συνέχεια και επέκταση των εκδηλώσεων του περιοδικού Κύκλου, που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 13 Ιουλίου, 8.30 το βράδυ, θα γίνει στην φιλόξενη Αίθουσα του Εμπορικού Συλλόγου Σπάρτης, Γκορτσολόγλου 97.

Η είσοδος είναι ελεύθερη.

Μετά την ομιλία θα υπάρξει χρόνος για συζήτηση.

\*\*\*

Σάββατο, 14 Ιουλίου, 11 π.μ.

Επίσκεψη στο Μενελάιο. Αρχιτεκτονική ανάλυση του μνημείου. Σχέση μορφής και συμβόλου. Η λατρεία των Υψηλών Τόπων. Συσχετισμός προς την πυραμίδα του Ελληνικού στην Αργολίδα. Η θρησκευτικότητα της Ισχύος και της Κυριότητας: βωμός και τάφος, Μεσοποταμιακό ziggurat και Αιγυπτιακή πυραμίδα. Συζήτηση επί τόπου.

**Σάββατο, 14 Ιουλίου, 1 μ.μ.**

Επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο. Ειδικό θέμα: σχέση των Λακωνικών αναγλύφων με το ζεύγος των χθόνιων θεοτήτων προς τις πήλινες πινακίδες του χθόνιου βασιλέως από το ιερό της Αλεξάνδρας στις Αμύκλες και προς τα άλλα ευρήματα στον αποθέτη εκεί. Αρχαιολογική τεκμηρίωση της ανάλυσής μου στην ομιλία της Παρασκευής.

**\*\*\***

**Κυριακή, 15 Ιουλίου, 8 το βράδυ**

θα πραγματοποιήσουμε το **Υακίνθιο Συμπόσιό** μας.

Αρχίζουμε με την δέουσα πρόποση και εισαγωγική συζήτηση θεώμενοι αφ' υψηλού την κοίλη Λακεδαίμονα, πίνοντας τον οίνον της έκστασης του «Ψίλακος» Διονύσου των Αμυκλών, και σοβαρολογούμενοι την ανοικτότητα της ανθρώπινης ύπαρξης προς το Είναι της απο-κάλυψης (την έκ-σταση του Dasein προς την α-λήθεια του Sein κατά Heidegger).

Και από την εναρκτήρια σοβαρή παιδιά (Πλάτων), θα συνεχίσουμε με την χαρίεσσα παιδιά συζήτησης συμποτικών θεμάτων, ενώ θα απολαμβάνουμε την Υακίνθια «Κοπίδα», το επίσημο δείπνο των Υακινθίων της Σπάρτης, με συνταγές αρχαίες που θα υλοποιήσει ο σεφ της βραδιάς μας.

Θα συζητήσουμε για την Σπαρτιατική ιδιαιτερότητα και για την απήχηση που η ιδιαιτερότητα αυτή είχε στον αρχαίο και νεώτερο

κόσμο, ακόμη την έλξη που ασκούσε σε διάφορα «ακροατήρια». Θα μιλήσουμε για την θεωρία των δύο πυλώνων της Ελλάδας που καλλιεργούσαν οι «Συντηρητικοί» ολιγαρχικοί κύκλοι της Αθήνας τον Χρυσούν Αιώνα, και για την ιδεολογία που εκφράζει αυτή η θεωρία. Αλλά πάνω από όλα θα προσπαθήσουμε να καταλάβουμε εκ των έσω το «φαινόμενο» Σπάρτη και την μοναδικότητά του. Αποτελεί όντως, όπως λέω, η Σπάρτη από τις αρχές του 8<sup>ου</sup> έως τα μέσα του 6<sup>ου</sup> αιώνα π.Χ. τον άξονα της ιστορίας; Και γιατί ακριβώς; Γιατί ξένοι κατάκλυζαν την κοίλη Λακεδαίμονα στα Υακίνθια με σκηνές στις Αμύκλες, και γιατί στέλναν τα παιδιά τους τρόφιμα σε Σπαρτιατικές οικογένειες για την ανατροφή της Λακωνικής Αγωγής (οι μόθακες);

Και τι συνέβη μετά το «Πάγωμα της Μορφής»; Και ήταν μοιραία τα Λεύκτρα, η Σελλασία, η τελική καταστροφή επί Νάβιδος και Φιλίππου του Ε'; Ακόμη επί Ρωμαιοκρατίας ήταν ανήσυχη η Σπάρτη, όταν ξυπνούσε ο εαυτός της, παρά την εύνοια που απελάμβανε.

Παρ' όλα αυτά η Σπάρτη δεν είχε τραγωδία, ενώ η Αθήνα την γέννησε και την ανέπτυξε πριν ακόμη την γευθεί εμπράκτως. Άλλο «μυστήριο».

Υψηλά και σεβαστά θέματα που θα διαπραγματευθούμε συμποτικά, με χαρίεσσα παιδιά. Όπως αρμόζει στην εορτάζουσα Σπάρτη, δηλαδή στην αμέριμνη Σπάρτη, αμέριμνη όχι από αναισθησία στα χτυπήματα της μοίρας κατά την λογική του χρόνου, το αντίθετο, από υπερευαισθησία στην ανθρώπινη αδυναμία αλλά ταυτόχρονα βαθύτατη αφιέρωση στην ανθρώπινη τελειότητα. Ουσιαστική κατανόηση της λογικής του χρόνου (είτε μοίρα το πεις είτε ανάγκη είτε δαιμονική κοσμική τάξη) και ενεργό βίωμα της αιωνιότητας στην μορφή της τελειότητας πάνε μαζί. Διόνυσος και Αΐδης είναι ο ίδιος Χρόνος, Αφροδίτη και Περσεφόνη είναι η ίδια Γη-Μήτηρ, οι δε δομές του Χρόνου τακτοποιούν την χθόνια γονιμότητα. Αλλά ο Απόλλων ανάσσει υπερέκεινα του χρόνου και γι αυτό δεσπόζει του χρόνου όχι ως έτερος διαδοχικός διεκδικητής του θρόνου της κυριότητας, αλλά ως ακαταμάχητος ερωτικός ανθός της ύπαρξης, «τέλος» και τελείωμα των πάντων.

Αυτός είναι η οδός και το τέρμα, το σωτήριο της λύτρωσης από το πάθος της ύπαρξης, ο Πόρος δια της Αίσας (Αλκμάν), η λεπτή

ατραπός δια του λαβυρίνθου της ανάγκης (και πάλιν Αλκμάν), αυτός χαρίζει το κάλλος της αιωνιότητας στο Νυν του χρόνου, αυτός δωρίζει δωρικώς «φρονεῖν το παρκείμενον» (Πίνδαρος), ώστε να γίνεται ισόθεος ο τελεσιουργημένος θνητός (Πίνδαρος).

Αλλά πως ζούσε ο Σπαρτιάτης ώστε να πραγματώνονται αυτές οι μεταφυσικές δομές και τα υπαρξιακά βιώματα που αντιστοιχούν σε αυτές;

Και εδώ θα παίζουμε την παιδιά της εορτής – από τον θρήνο του Υακίνθου στην χαρά του Απόλλωνος, και έτσι στην αποθέωση του Ήρωα, του Μεγάλου Δαίμονα του Ενιαυτού. Ο προηγούμενος θεός γίνεται πρώτα Ήρως και μετά Ολύμπιος θεός, μέχρι να ταυτισθεί με τον Απόλλωνα ως Απόλλων υάκινθος στην Λακεδαιμόνια αποικία του Τάραντα.

Το Συμπόσιο θα γίνει στο «Κτήμα Σκρέκα», Πικουλιάνικα.

Σεφ είναι ο Δημήτρης Σκρέκας.

[Όσοι ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στο Συμπόσιο ας επικοινωνήσουν μαζί μου].

\*\*\*

Οι ημερομηνίες της διπλής εορτής μας, 13 και 15 Ιουλίου, συμπίπτουν εφέτος με την νουμηνία και την 3<sup>η</sup> ισταμένου του Σπαρτιατικού Υακινθίου μηνός.

Για ανάλυση και ερμηνεία των Υακινθίων δείτε την μελέτη μου «*Λακεδαίμων Εορτάζουσα Ι: Υακίνθια*».

Προς την κατανόηση του τρόπου ζωής που εναρμονίζεται προς το εορταστικό βίωμα της αιωνιότητας εν κάλλει, οδηγεί η μελέτη μου «*Πνοές από τις Λακεδαιμόνιες Γυμνοπαιδιές*».

Για τον ουσιώδη ρόλο του Απόλλωνα στην ανάδυση της Ελληνικής πλαστικής Μορφής του Κάλλους κατά την μετάβαση από τον πολεμιστήριο Οδηγό και Προστατήρα στο Γυμναστήριο Αθλητή της τελειότητας και τέλος στο ίνδαλμα του Κούρου αυτό καθεαυτό, έχω γράψει πολλά ερευνητικά, μεταξύ των οποίων συμβουλευθείτε ειδικώτερα τις μελέτες

(α) *«Η Ανάδυση της Μορφής στα Ορειχάλκινα Ειδώλια της Ολυμπίας, II: Οι «Απόλλωνες» της Πρωτοαρχαϊκής Εποχής»,*

(β) *«Μορφολογία και Ύφος Αρχαϊκής Λακωνικής Πλαστικής, I: Ο Κούρος-Απόλλων του Κάλλους και της Ανδρείας (Ομάδα Αγαλματίων Α)»,*

και (γ) το ίδιο *«II: Μορφές του Απόλλωνα στην Σπάρτη: ο Οπλίτης του Απόλλωνα (Ομάδα Αγαλματίων Γ)».*

Οι έρευνες αυτές έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο του Ινστιτούτου, τμήμα Research Projects, κατηγορία «Δωρικές Μελέτες».